

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Lubomíry Kúdelovej a členiek senátu JUDr. Jany Zemaníkovej a JUDr. Gabriely Mederovej v právnej veci navrhovateľa: **PhDr. V. K.**, K.K. proti odporcovi: **V. Ú. B., a. s.**, M.M. a vedľajších účastníkov: **M... F. S.S., Š.Š., F. N. M. S.S., T.T.** a **S.S., a. s., C.C.**, vedľajší účastníci zastúpení advokátom JUDr. **A. B., J.J.**, **o zaplatenie 55 556 214 Eur**, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29. júla 2005, č. k. 33 Cb 178/1995-465, jednomyseľne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok **p o t v r d z u j e**.

Odporcovi a vedľajším účastníkom trovy odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom návrh zamietol a odporcovi trovy odvolacieho konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že navrhovateľ si uplatnil proti odporcovi náhradu škody vo výške 1 182 493,98 Sk s úrokom z omeškania vo výške 21,04 % p. a.

od 20. 01. 1992 do zaplataenia. Podaním z 14. 08. 2000 upravil výšku nároku na 102 926 200 Sk s 35 % úrokom z omeškania od 01. 01. 2001. Súd zmenu návrhu pripustil.

Odporca vo vyjadrení k návrhu uviedol, že bežný účet č. X.X. bol otvorený vo V. Ú. B. š. p. ú., pobočka Bratislava mesto na meno Ing. P. H. s dodatkom „K. E.E.“. Prostredníctvom tohto účtu sa mal vykonávať platobný styk K.. Majiteľom účtu bol Ing. P. H., ktorý dňa 12. 12. 1991 požiadal o zmenu podpisových vzorov k bežnému účtu na základe jeho vylúčenia z K.. Predchodca odporcu žiadosti vyhovel neporušil žiadnu svoju povinnosť. Zmenou podpisových vzorov navrhovateľ stratil právo dispozície s účtom. Odporca v konaní vzniesol námietku premlčania.

Súd prvého stupňa z predložených písomných dokladov a z prednesov účastníkov zistil, že dňa 09. 07. 1990 bola prijatá spoločenská zmluva K. – K. expedície nežnej revolúcie, ktorého spoločníkmi boli Ing. P. H., Dr. V. K., Ing. Arch. J. Č., Ing. Arch. V. F., Ing. B. K. a M. H.. Účelom K. bola príprava, propagácia a samotná realizácia filmársko-jachtárskej medzinárodnej expedície spočívajúcej v plavbe cez Atlantik, vrátane zabezpečenia hospodárskych aktivít zameraných na získanie finančných prostriedkov potrebných na realizáciu plavby. Na žiadosť Ing. P. H. a navrhovateľa bol u odporcu zriadený bežný účet č. X.X. s podpisovým právom Ing. H. a navrhovateľa. Navrhovateľ požiadal odporcu o blokáciu účtu, ktorú odporca zrealizoval, avšak na základe oznámenia Ing. H., ktorý bol majiteľom účtu.

Súd nárok navrhovateľa posudzoval podľa hospodárskeho zákonníka účinného od 1. mája 1990.

Navrhovateľ v návrhu uviedol, že dňa 01. 11. 1991 požiadal odporcu o blokáciu bežného účtu, pretože zo strany Ing. H. dochádzalo k neoprávnenému čerpaniu z účtu. Súd zistil, že bežný účet č. X.X. bola založený s názvom Ing. P. H. – „K. E.E.“ s tým, že právo dispozície / okrem majiteľa / mal aj navrhovateľ.

Odporca dňa 06. 12. 1991 oznámil navrhovateľovi, že zablokoval predmetný účet na jeho žiadosť, avšak listom z 19. 12. 1991 oznámil odporca navrhovateľovi, že blokáciu účtu neakceptuje a právo s ním nakladať priznáva Ing. P. H., na základe predloženej zápisnice zo zasadnutia K. zo dňa 21. 11. 1991.

V tejto súvislosti súd prvého stupňa vyslovil, že K. podľa § 106za Hosp. zák. nie je právnickou osobou, teda subjektom práv a povinností a majiteľom účtu bol Ing. P. H.. Taktiež zo žiadneho dôkazu nevyplývalo, že finančné prostriedky na uvedenom účte patrili navrhovateľovi.

Súd prvého stupňa uplatnený nárok posudzoval podľa § 145 ods. 1 Hosp. zák. v spojení s ust. § 131b ods. 2 Hosp. zák. a dospel k záveru, že nárok je premlčaný.

Na základe uvedeného návrh zamietol a o trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p. tak, že ich odporcovi nepriznal, pretože si žiadne neuplatnil.

Navrhovateľ podal proti rozsudku odvolanie podaním zo dňa 28. septembra 2005.

V odôvodnení odvolania uviedol, že rozhodnutie je svojvoľné, neopodstatnené a arbitrárne. V podrobnostiach poukázal na články Ústavy Slovenskej republiky, na vybrané ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a Hospodárskeho zákonníka. V odvolaní poukázal na relevantnú judikatúru .

K skutkovým okolnostiam uviedol, že súd vychádzal z toho, že na základe žiadosti Ing. P. H. a navrhovateľa bol zriadený u odporcu účet č. X.X.. Odporca však ani na výzvy súdu nezaložil agendu k uvedenému účtu, pretože ju už nearchivuje. Súd, na rozdiel od rozsudku, sa nemal možnosť presvedčiť kto a s akým obsahom požiadal o založenie uvedeného účtu.

Navrhovateľ vložil do spisu doklad, ktorého pravosť odporca potvrdil, a to „Oznámenie o otvorení bežného účtu“ zo dňa 24. júla 1990. Účet č. X.X. bol zriadený pre subjekt označený ako Ing. P. H., K. E.E., G.G.. Poukázal na to, že navrhovateľ bol jediným spomedzi osôb, ktoré vo veci prichádzali do úvahy, ktorým mal podnikateľské oprávnenie, teda mohol banku požiadať o založenie bežného účtu.

Ďalej poukázal na to, že v „Oznámení“ je ako banka uvedená ŠBČS, teda centrálna banka, ktorá takéto bankové služby neposkytovala, pričom súd v rozsudku uviedol, že pečiatkou odporcu došlo k opraveniu pochybenia.

Odvolaateľ namietal, že pobočka odporcu nemohla v roku 1990 uzatvárať vo svojom mene zmluvy, pretože odštepny závod nebol zapísaný do Obchodného registra, k zápisu došlo až 17. júla 1992. Poukázal i na to, že podnikateľské účty mohli zakladať len organizácie s podnikateľským oprávnením, ktoré z „K. E.E.“ mal len navrhovateľ, preto súd v rozpore s touto skutočnosťou vyslovil, že majiteľom účtu bol Ing. P. H.. Súd sa nezaoberal predloženými listinnými dôkazmi, ktorými navrhovateľ preukazoval, že peniaze fakturované navrhovateľom v čase od 12. 10. 1990 do 25. 06. 1991 na účet X.X. boli poukazované jeho obchodnými partnermi v sume 5 267 830 Sk. Všetky finančné prostriedky na uvedenom účte teda pochádzajú z podnikateľskej činnosti navrhovateľa.

K vysloveniu, že právo na náhradu škody sa premlčalo z dôvodu, že dňa 19. 12. 1991 začala plynúť subjektívne premlčacia lehota podľa § 131b ods. 2 HZ, t. j. dňom doručenia oznámenia odporu navrhovateľovi, že s účtom je oprávnený disponovať Ing. P. H., uviedol, že odporca pri zakladaní účtu porušil právnu povinnosť, preto žiadny účet nevznikol a poukázal na to, že vlastnícke právo nezaniká uplynutím času. Poukázal na to, že uznávacím prejavom banky zo dňa 06. 12. 1991 začala plynúť nová 10 ročná premlčacia lehota.

Odvolaateľ zotrval na názore, že odporca založil sporný účet v rozpore so zákonom, čím bol navrhovateľ uvedený do omylu.

Navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a priznať navrhovateľovi 102 926 200 Sk s 35 % kapitalizovaným úrokom a priznať trovy prvostupňového konania vo výške 51 536,60 Sk, trovy odvolacieho konania, ktoré vyčíslil pred vyhlásením rozsudku a trovy právnych služieb v dovolacom konaní.

Navrhovateľ podaním doručeným odvolaciemu súdu dňa 14. októbra 2010 rozšíril návrh tak, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi 55 556 214 Eur.

Odporca vo svojom vyjadrení k odvolaniu namietal, že by majiteľom účtu č. X.X. bol navrhovateľ. Majiteľom uvedeného účtu bol p. H. / K. nemalo právnu subjektivitu – uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 4 Obo 71/1993 /. Majiteľ účtu rozhoduje, komu zverí dispozičné oprávnenie k účtu. Navrhovateľ bol disponentom uvedeného účtu, nie však majiteľ. Ďalej uviedol,

že navrhovateľ žiadnym spôsobom nepreukázal, že by finančné prostriedky boli prevedené na odporcu. Z opatrnosti namietol premlčanie nároku. Navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky prejednal vec ako súd odvolací / § 10 ods. 2 / podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 1, 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom odvolacieho konania je uplatnené právo navrhovateľa na náhradu škody s príslušenstvom, ktorá mu mala vzniknúť porušením povinnosti zo strany odporcu. Porušenie povinnosti vidí v tom, že ním navrhnutú a realizovanú blokádu bežného účtu X.X. dňa 19. 12. 1991 zrušil. O tejto skutočnosti bol navrhovateľ písomne informovaný, čo vyplýva i z podaného návrhu.

Odporca v konaní popieral dôvodnosť žaloby a namietal premlčanie nároku.

Predpokladom nároku na náhradu škody podľa § 145 Hosp. zák. je protiprávny úkon, t. j. porušenie záväzku alebo inej právnej povinnosti, vznik škody, príčinná súvislosť medzi vznikom škody a porušením záväzku alebo inej právnej povinnosti a zavinenie, pričom dôkazné bremeno preukázať príčinnú súvislosť medzi vznikom škody a porušením povinnosti je na poškodenom. Protiprávnosť sa skúma so zreteľom na rozpor určitého konania s objektívnym právom, ide teda o porušenie konkrétneho záväzkového vzťahu alebo inej právnej povinnosti, ktorá je obsahovou zložkou konkrétneho záväzkového právneho vzťahu alebo inej právnej povinnosti ustanovenej priamo právnym predpisom. Vznik škody je ďalším predpokladom nároku, ktorá predstavuje majetkovú ujmu vyjadriteľnú v peniazoch a v peniazoch nahraditeľnú. Škodou je to, o čo sa majetok poškodeného zmenšil škodnou udalosťou. Ďalším predpokladom nároku na náhradu škody je príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody a zavinenie.

V prvostupňovom konaní súd vyslovil, že bežný účet X.X. bol vedený na Ing. H. s tým, že navrhovateľ mal k účtu dispozičné právo, teda majiteľom bola iná osoba než navrhovateľ. Z obsahu spisu bolo zistené, že tento skutkový záver vyslovený súdom prvého stupňa je správny.

Podľa ust. § 131b ods. 2 Hosp. zák. je premlčacia lehota práva na náhradu škody dva roky a začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Právo na náhradu škody sa však premlčí najneskôr za desať rokov odo

dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Toto ustanovenie kumuluje subjektívnu lehotu / 2 ročná /, ktorá začína plynúť pri splnení dvoch podmienok, a to vedomosť o škode a kto za ňu zodpovedá a objektívnu lehotu / 10 ročná od vzniku škodovej udalosti /, ktorá začína plynúť odo dňa, keď sa poškodený o škode dozvedel.

V predmetnej veci nebolo spochybnené, že navrhovateľ mal vedomosť o prípadnej škode dňa 19. 12. 1991, ako vyplýva i z jeho návrhu, keď uvádza, že týmto dňom mu bolo oznámené, že blokáciu bežného účtu odporca zrušil. Navrhovateľ návrh uplatnil na súde dňa 31. 05. 1994 / osobne, ako to vyplýva z prezentačnej pečiatky na prvej strane prvopisu návrhu /, teda nesporne po uplynutí dvojročnej premlčacej lehoty podľa § 131b ods. 2 Hosp. zák. / lehota uplynula 20. 12. 1993 /, ako úspešne namietal odporca.

Navrhovateľ v konaní namietal, že odporca nárok uznal a v odvolaní v súvislosti s premlčaním poukázal aj na svoje podanie zo dňa 14. 08. 2000 / na l. č. 243 /. Vo svojom stanovisku k vyjadreniu odporcu zo dňa 12.5.2011 zotrval na svojom stanovisku, že žaloba bola podaná v lehote. V odvolaní poukázal na to, že odporca svoj záväzok podľa § 132 ods. 1 Hosp. zák. uznal listom z 06. 12. 1991.

Podľa § 131b ods. 6 Hosp. zák. ak právo povinný subjekt uznal, je premlčacia lehota desaťročná a plynie odo dňa uznania, ak sa však v uznaní uviedla lehota na plnenie, plynie premlčacia lehota odo dňa, keď uplynula táto lehota.

Odvolací súd po preskúmaní podanie odporcu z 06. 12. 1991 dospel k záveru, že nemá náležitosti uznania záväzku tak, ako to predpokladá ust. § 132 ods. 1 Hosp. zák. v nadväznosti na predĺženie premlčacej lehoty v súvislosti s uznávacím úkonom. Toto podanie je len oznámením o uskutočnení blokácie účtu X.X. s doporučením v súvislosti s predmetným účtom.

V predmetnej veci teda k uznaniu nároku na náhradu škody zo strany odporcu nedošlo. V konaní nebol prezentovaný žiadny iný dôkaz, ktorý by napĺňal znaky uznania záväzku tak, ako to predpokladá ust. § 132 Hosp. zák.

Na základe uvedených skutočností odvolací súd zastáva názor, že súd na základe zisteného skutkového stavu, vyvodil správny záver, keď návrh zamietol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe uvedeného napadnutý rozsudok podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s ust. § 142 ods. 1 tak, že ich odporcovi a vedľajším účastníkom nepriznal, pretože si ich náhradu neuplatnili.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 7. júna 2011

Mgr. Ľubomíra Kúdelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lucia Blažíčková